

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

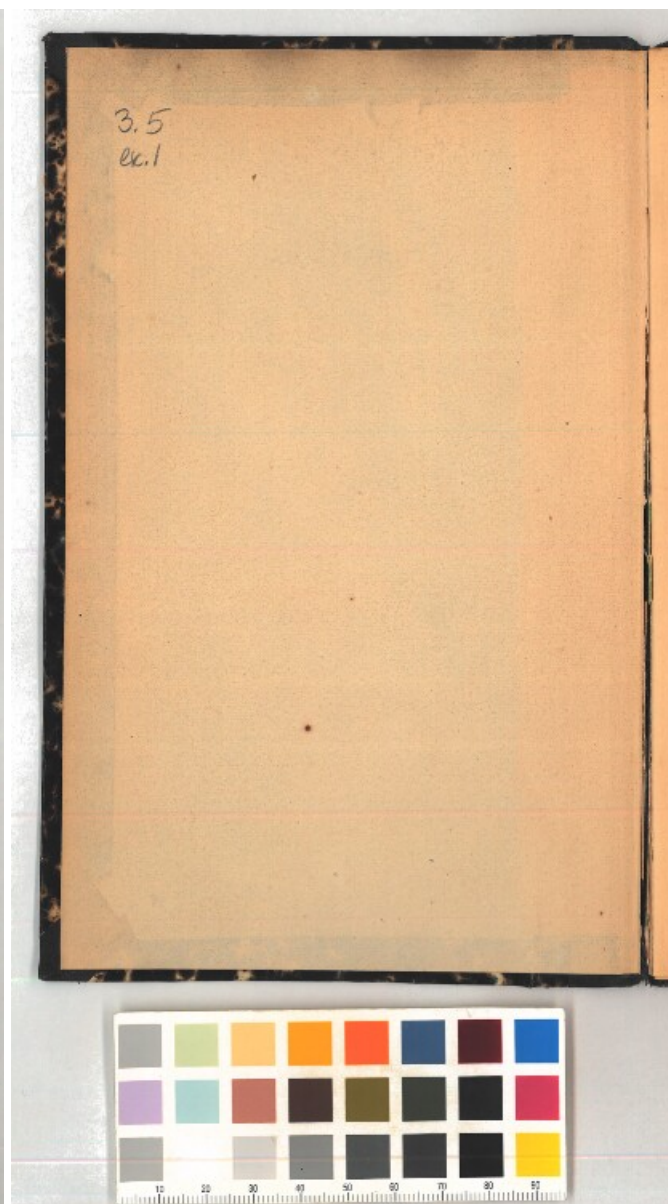
Titel: Skov-Hornets Klang mellem Skamlings-Bankerne

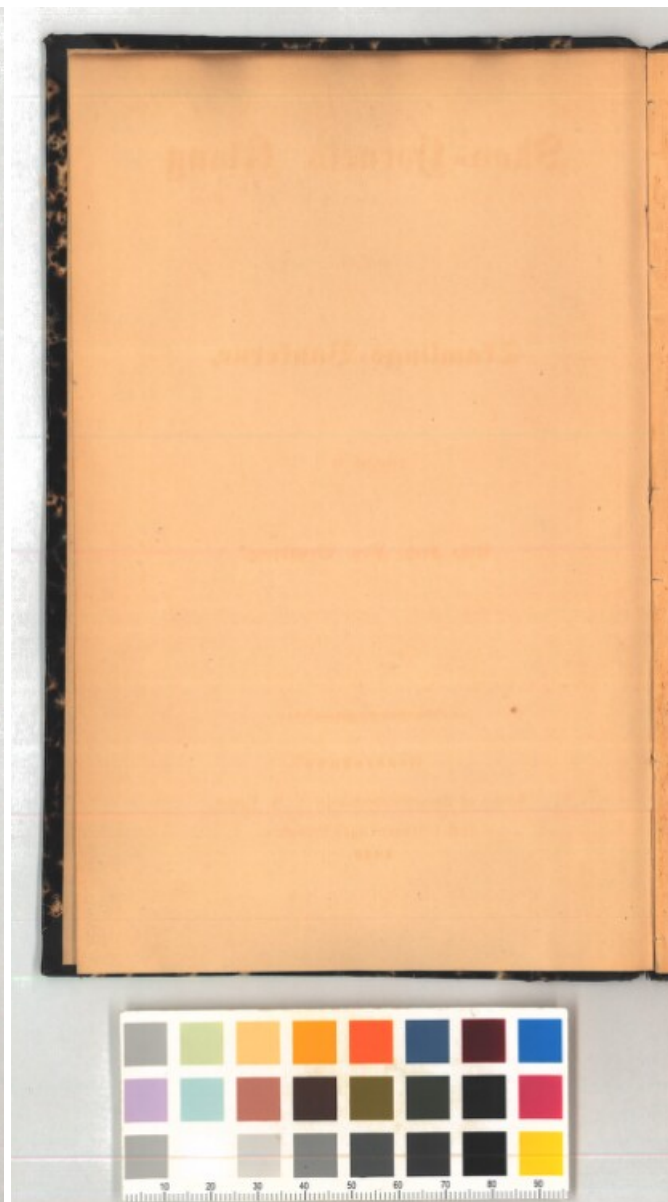
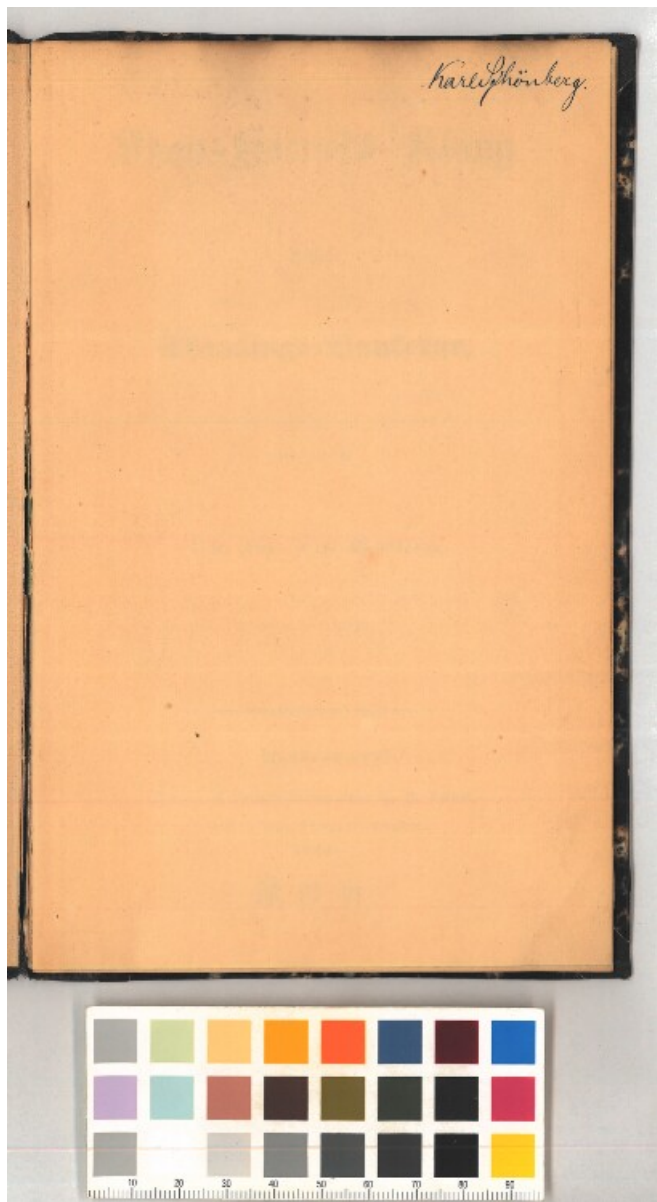
Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Skov-Hornets Klang mellem Skamlings-Bankerne", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1844_780-txt-root/facsimile.pdf (tilgået 25. april 2024)

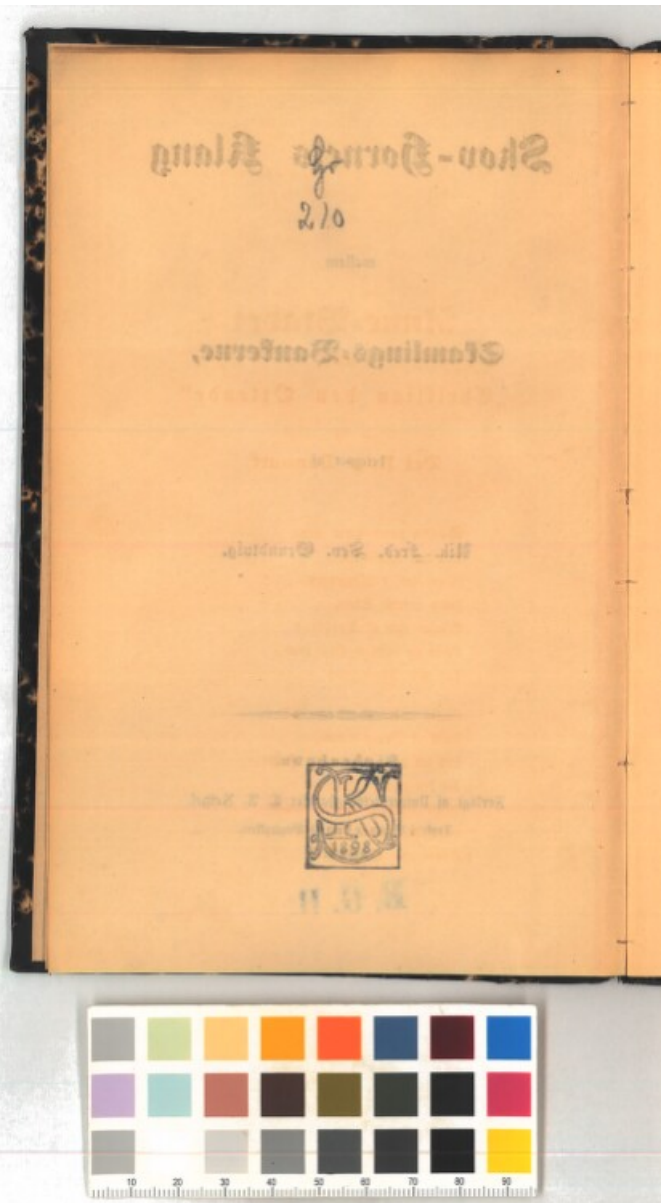
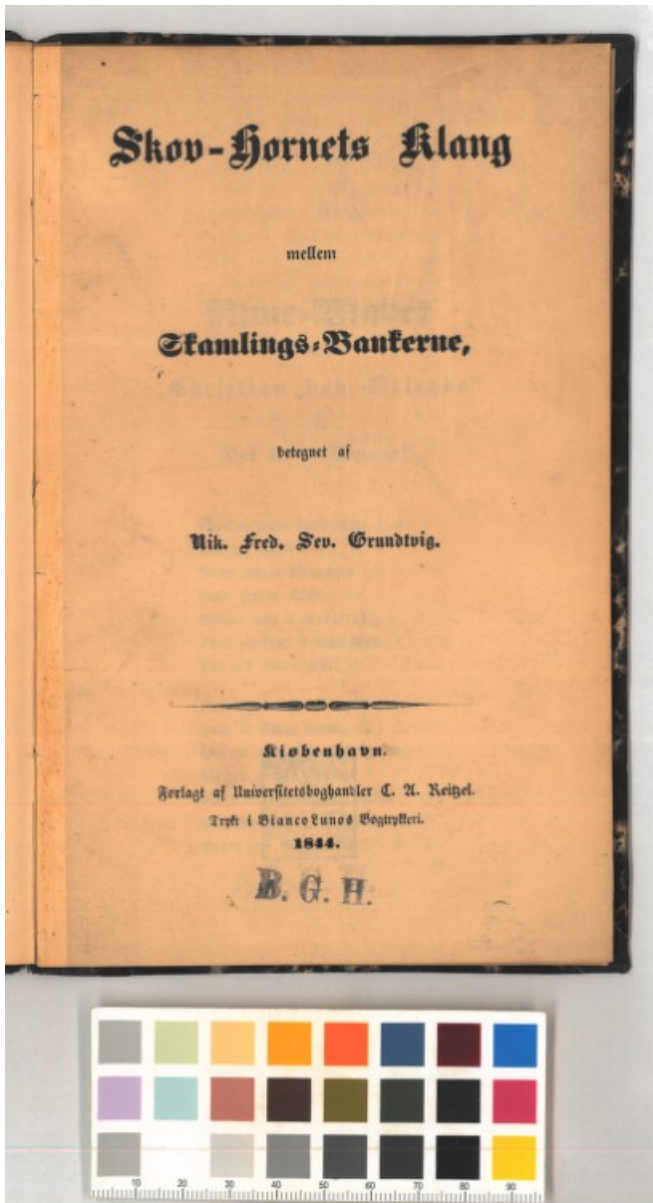
Anvendt udgave: Grundtvigs værker

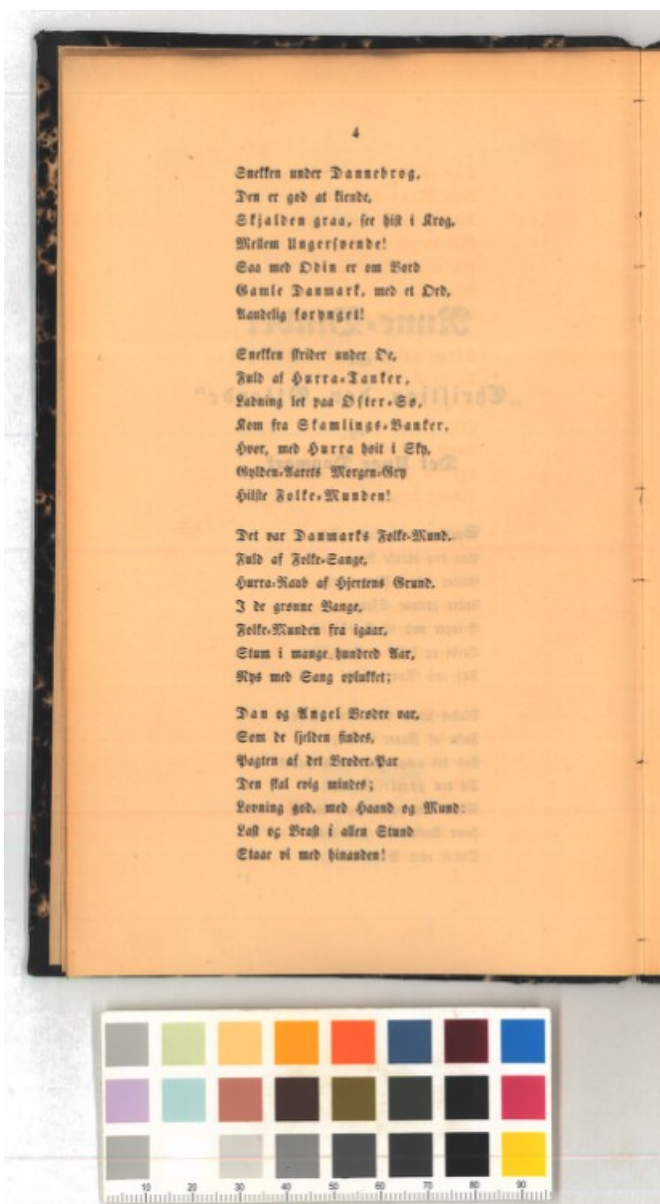
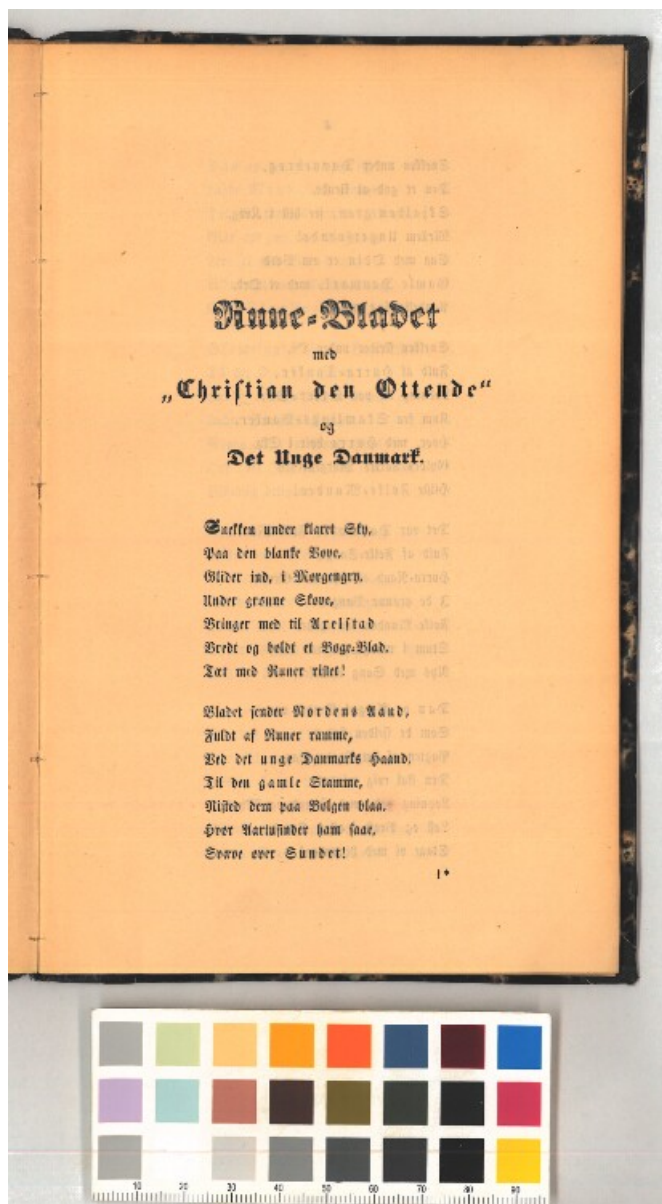
Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

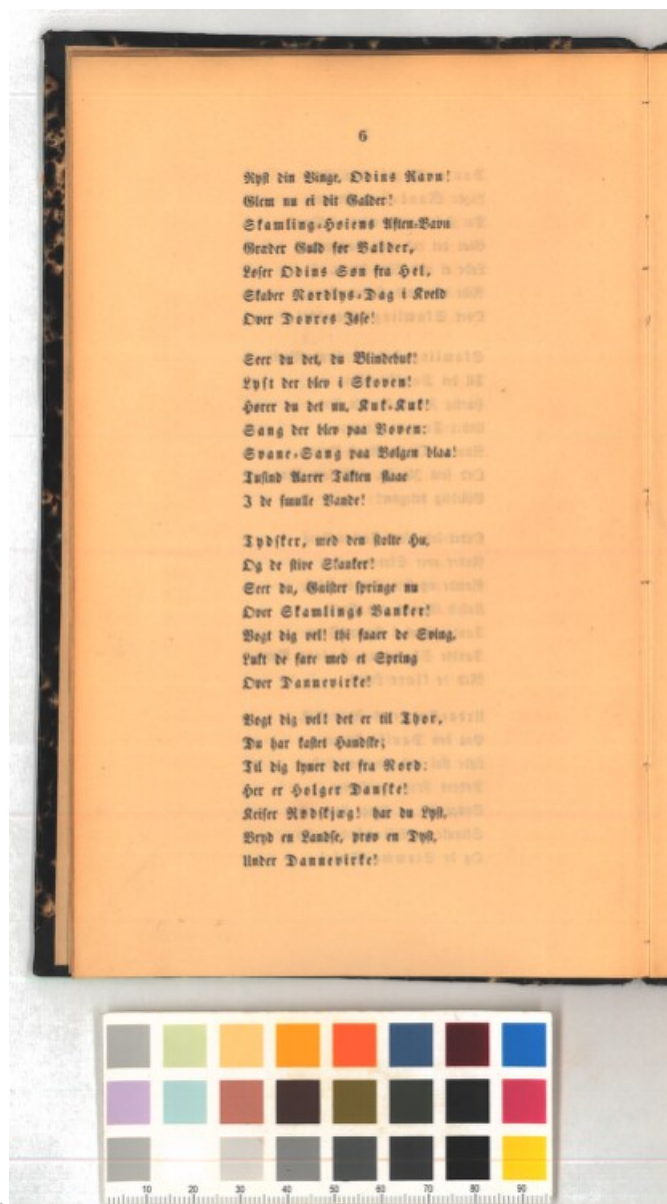
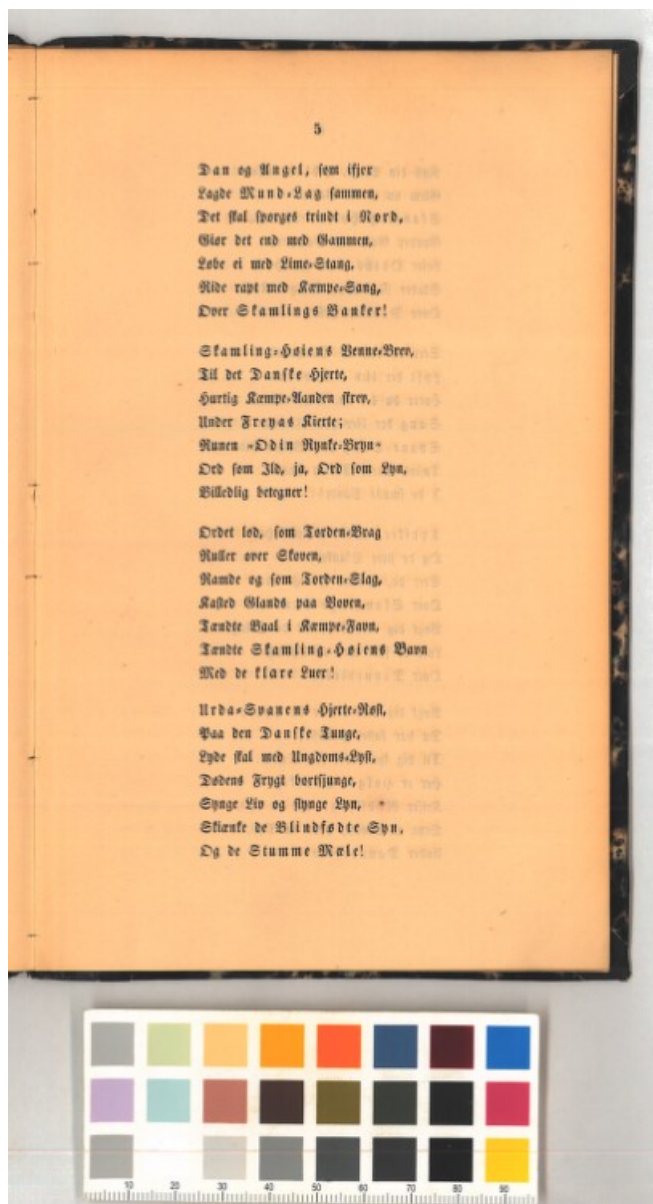
[Læs CC0-erklæringen](#)

Har du Ymers Diendryn,
 Har du Grungner-Kollen;
 Vi har Thrudvangs klare Lyn,
 Lys paa Dalby-Mollen;
 Vi har Mjolner Hfa-Kraft,
 Trods det korte Hammerkast
 Vi haae Del paa Døvre!

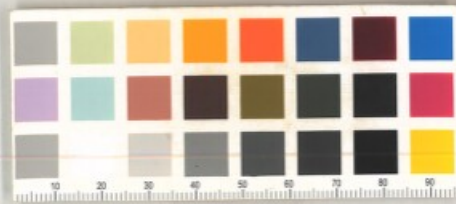
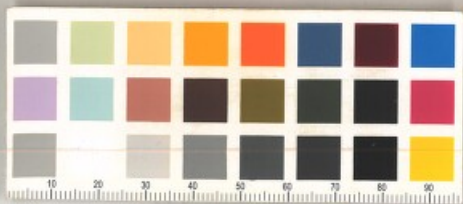
Vi har Gens og vi har Kern,
 Vi har gode Heste,
 Vi har ogsaa Gjallar-Horn,
 Vilt paa fælles Bedste;
 Vder Hornet høit i Sky,
 Gode Verden slaar paa
 Her ved Dannevirke!
 Ald ei meer din høie Hek!
 Han slaar af imorgen;
 Freden huer Heimdal bedn,
 Holt paa Klippe-Bergen!
 Naar du hører Lurens Don,
 Suk da stont for Ddins Son!
 Miltet du Freya smiler.

Forord.

„Elev-Hornets Klang mellem Stamlinge Vanter“, det klinger halvfremmed, maaskee endog lidt fegt, men dog ingenlunde slett, og jeg vidste i en Hast ikke bedre at „betegne“, hvad der aabenbar ikke lader sig „beskrive“, men kun betegne: det Danske Folke-Møde, med Munden til Tjeneste, som gjorde sin Pligt, og gav ikke blot Hertugdømmets, men ogsaa Kongeriget Folke-Raad et godt Exempel til Efterligning; thi mellem disse Vanter, hvor Dannebrog vaiede, baade oppe og nede, saa, høerhen man vendte Biet, blev det klart:

Dannebrog skal ind sta Hæret,
 Fædet dybt i Steens Rod!

mellem disse Vanter, beklædt med Jell, som Eydens Bjerge med Haar, rystede af Hurra-Raabet fra den Danske Tunge, som Eydens Bjerge af Jordhjal, giennglebte af Jæder-nelands-Kiærlighed, som Besuv af Underjords-Ilden, oplyste og overstraalede i Kveld af Rømpen-Bavnens klare Luer, kaldende paa alle Dannemænd til Markens Bævn, mens de ihlsprædende Bjerge, med deres fvoolede Flammer, saa varde for Udelagelse; mellem disse Vanter saae jeg grant og

herde lydelig, at det var intet Blændeørf og istet Dværge-
maal, der gjækkede mig, da jeg nys indvendig sang og ub-
vendig freo:

Som en Bøg ved Dre-Sundet,

Bore skal nu Dannedrog,

Engle-Sangen, tuladmunder,

Lene om Dens Seiers-Teg!

Bore skal i Bøge, Skygge

Blemster alle, saurt og frit,

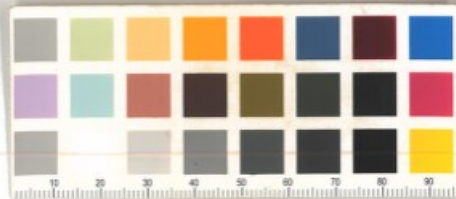
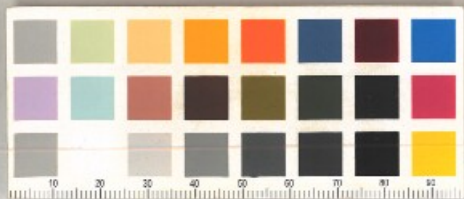
Bore skal og Danmarks Lyfte;

Mens paa Moens Klint er Kridt;

Ja, Dannemand! der er for alt det Barmlige,
saareksom for Barmet i Moders Liv, et stort og glædeligt
Diebtid, da det giennebruder alle Hindringer og kommer for
Lysen, en Fødsels-Stund og Fødsels-Dag, der baade
begynder Levnets-Løbet, skienet det, som alle Børn,
maa krybe, til det lærer at gaae, gaae søgte, før det kan
løbe, og løbe længe med, før det lærer at flyve, baade saa
smaat begynder Levnets-Løbet, og seer Tids-Regningen,
og et saabant Giennebrud, en saabant Fødsels-Stund
og Fødsels-Dag, har Danskheden, og vi med den i
Tusindtal, virkelig oplevet mellem Skamlings-Bankerne i
Torsdags, alt fra Hedenold en Heitids-Dag for hele
Norden, som Fødsels-Dagen for Dvins og Jordens
Søn, den ikke blot stærke og valdige, men ogsaa adle og op-
rigtige Alfa-Thor, hvis „Herkuliske Arbejder“ selv
de Islandske Sagamænd fandt for mange til alle at
opregnes, og selv Nordens Skjalde for lampemæssig

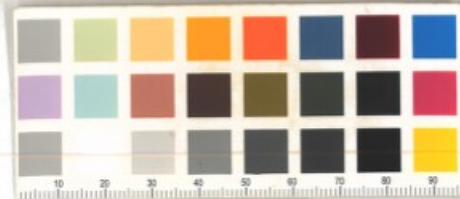
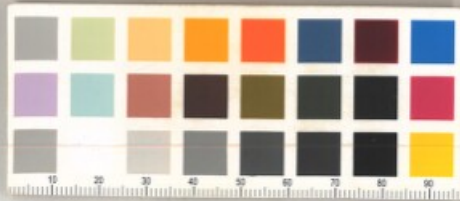
stere til værdig at besynges. Ja, en saadan Torsdag,
ret egenlig en Stær-Torsdag, som svarede til den Ufor-
glemmelige i Konge-Dybet, en saadan klarhimlet Tors-
dag oprandt virkelig for mine Dine mellem Skamlings-
Bankerne, da Bønde-Sonnen fra Sommersted,
Laurids Skan, selklart beviste, hvad jeg rigtig nok ikke
tvivlede om, men hvad de fleste hidtil fandt meer end tviv-
sømt: beviste, at Dannemand kan faae langt mere Dan-
nelse paa deres Modersmaal, end paa Latin og Græsk
og paa det „underlige Mesopotamiske Sprog“, som de
flesette „Latinere“ kan udenad paa deres Fingre, og har
meisommelig Sigt med dem; beviste det og forklarede bedre
end nogen Præst, hvad det fjerde Bud „er din Fader
og din Moder, at det maa gaae dig vel og du maa længe
leve i Landet“, hvad det har med „Faderens-Landet og
Moders-Maal“ at gjøre! Ja, i den samme Stund
kom den unge Danstid, som en ægte Datter af den
Gamle for Dagen, saare denne Verdens Lys og vil, mens
det bræder, sikkert vise, at hun er ogsaa en ægte Datter af
Alfa-Thor, som virkelig med en indfødt Kvinde, altsaa
med Dannekvinden Sis, havde en Datter, en Jomfru
Drude, som Ingen vidste Rede til, men som nu blev op-
lyst mellem Skamlings-Bankerne, og lærer nok at
dandse parnt til hendes gamle Forætere skal have deres Guld-
Bryllup, og Fru Sis, istedenfor de Løkker, Løke skal, og
de graa Stumper, han levede, skal sees med „Guld-
Nalken“, som Løke blev nedt til at fæste hende hos de
fenslige Dværge.

— Dog, hvor heit vi end vil svinge os, enten paa Skeip-
ner eller Pegasus, saa saarer vi dog daglig at sinde, at

vi leve langt meer i „Kjædermændenes“ end i „Mytternes“ Tid, og jeg kan derfor ikke sels vide, hvordan det vilde gaet mig med Skamlings-Festen, hvis jeg var rullet dertil og derfra paa Hjulene, og havde kun ploviet Seen i en Bærge, ved Nyborg eller Kallundborg, ved Rosens eller Middelfart og Snoghøj; om ikke da maaskee det Hele allerede nu kan svævede dunkelt for mig som en fær og sød Drom, jeg vel kunde have Lykt til at drømme næste Aar paa ny, men hvorpaa jeg dog Intet turde bygge, og hvorof der heller ingen Rampe/Strid eller Helte-Dane lod sig udlede; men nu var Lykten mig saa god, og det Skandinaviske Selskab saa forekommende artig, og Orsa Lehmann, paa Dets og Danmarks Vegne, saa utværlig i sin venlige Tjenst-Jær, og Koldingenserne, baade Aften og Morgen, ikke blot saa gjæstmilde, men saa gjæstpræde ved det „Lange Danmarks“ og den gammelagtige Skjalds Hjemføjelse, og det „Lange Danmark“ i sine hundrede Skamlings-Færene, saa eifværdigt og fornoeligt, og endelig var Damp-Karten, gennem Lille-Belt og Drefund, især paa Hjemveien, saa blid, saa munter, saa lystig uden alt Viltskab, fori sagt, saa ægte dansk og dansk, at, om jeg end vilde, hvad dog er langfra Meningen, saa kunde jeg dog ikke indbilde mig, det Hele var en Drom, saa kunde jeg dog ikke værges mig imod det Indtryk, at der er „Nyt paa færde“, men kun af det Slags Nyt, der kaldes saa, fordi det „sjelden stæer“, og er igrunder kun en hylende Hornpelse af det Tid gamle, saaledes, som selv Frankmanden har bemærket, at det er egentlig ikke Heraltrene men Vedste-Heraltrene, der leve op i Dornene! See, det som jeg nu ogsaa undervejs

paa den suæffeste og behøgeligste Maade baade til at tage og sele paa, og til at sige Ungdommen, baade i bunden og ubunden Stil, og den første gode Leilighed var ved Griben og Sallands Rif, hvor vi Alle som i Lanke om Willemoes og de andre gjæve Dannemænd, som sove nu paa Ddbens Kirkegaard, men vare engang lysoagte til gamle Danmarks Kæer, og luffede deres Dine i en fortvovet Kamp med den Engelske Dvermagt 1808, da vor sidste Orlogsmænd af den gamle Bygning „Prinds Christian“ led paa Grund og blev til Brag og gik i Lykt; thi da stemmede Ungdommen op og sang min gamle Bise om Willemoes for „Figer smaa“, og derved fik jeg den bedste Leilighed til at minde om, hvad der staar paa Bauta-Stenen over ham og de andre Kæmpe- eller Medbeilere til Livet i Balhall og Holfoang; i Heltedigtet og Kampveisen, og til at udbringe et Dansk Hurra til deres Hufommelse. Og herved var det et lykkeligt Barfel, at Lohsen, der ikke kunde bære sig for at lytte til Bisen om Willemoes, havde nær sat os fast paa Sallands Rif, men satte os dog ikke, saa vi led dobbelt glæde efter Rakke-Hoveds og Kullens Hjr, ad Sandet til. Her aabnede sig nu den allerbedste Leilighed til et venligt Ord-sifte med det „Lange Danmark“; thi som jeg, endnu med lidt af Laarrene i Diet, som Willemoes-Sangen havde fremlokket, saae ud over det krusede Hav, med den lette, hvide Skam-Giaring, der fulgte os, som en Hjel Svane-lunger, paa begge Sider, da fik jeg indertig Lykt til at lade Ungdommen vide, hvor indertig vel jeg sølde mig i dens Midte, og nyttede debsørfog for mig selv paa de første Vers til Rune-Bladet, som stude følged med Skam-

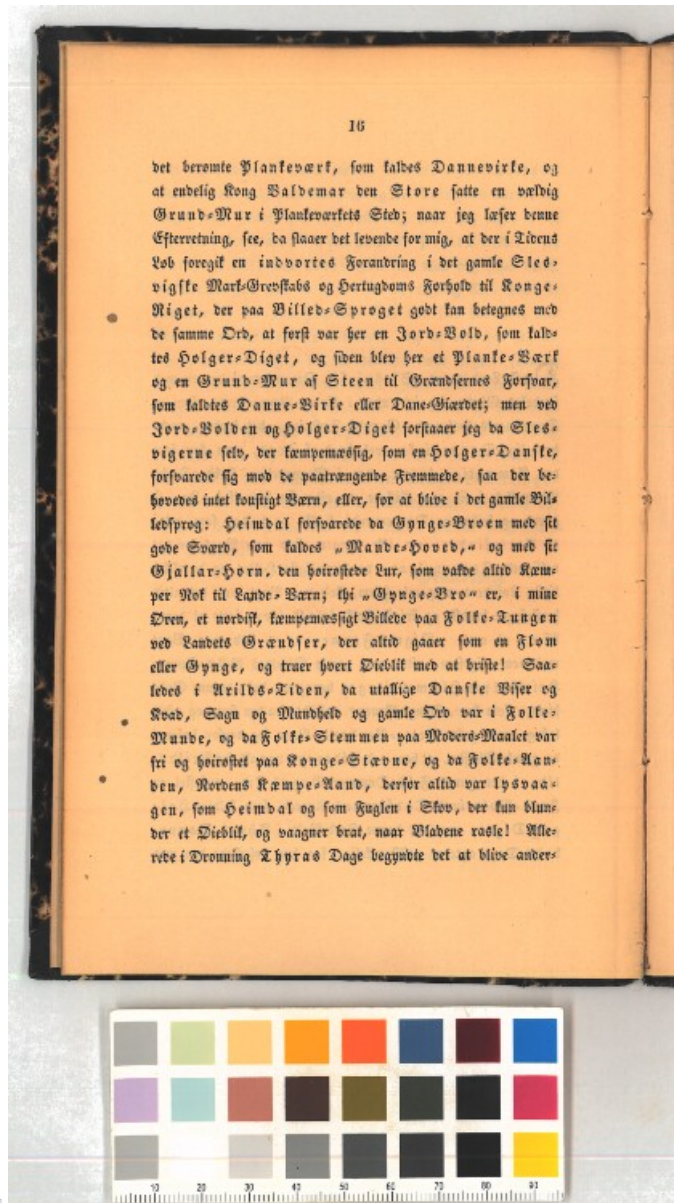
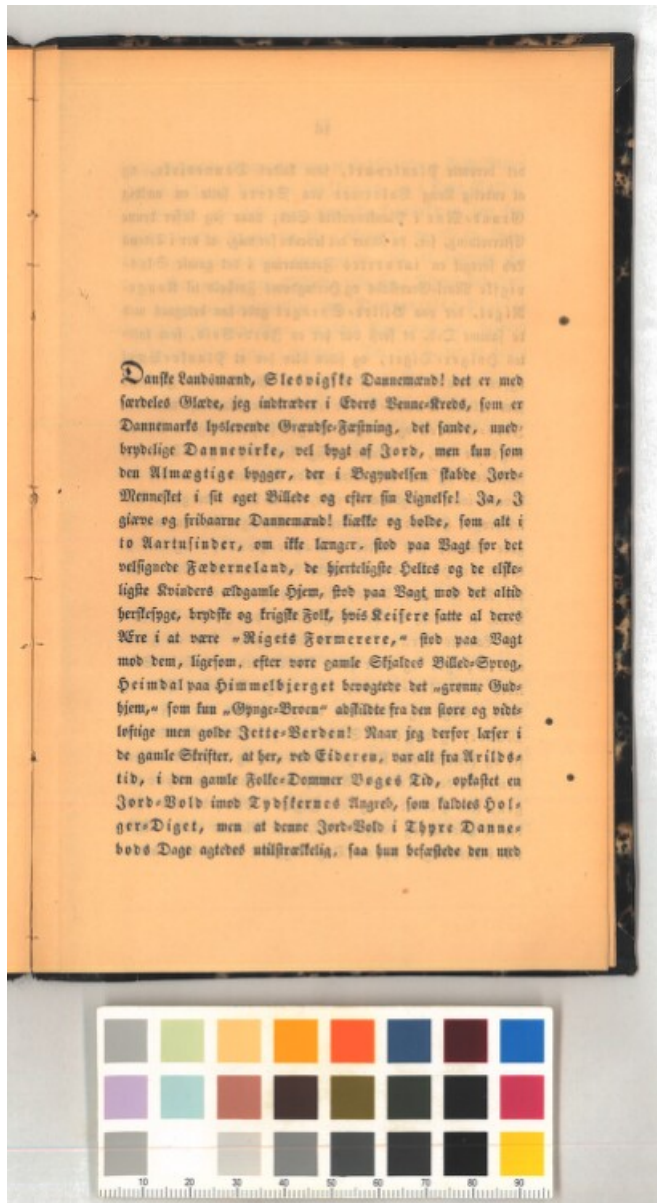
lings-Tale, og i samme Diebstil var Ungdommens
Tanke hos mig og det gamle Danmark, det fik jeg nemlig
at vide, da en Ungerføvend traadte hen til mig og spurgte,
om jeg ikke nok vilde tomme et Bæger med Ungdommen?
Med største Fornøielse, var naturligvis mit Svar, naar
Driften kun ikke er mig for stærk, og stundt jeg strax fandt,
at Mit haad jeg kunde taale var at nippe til Ungdoms-
Bægeret, saa gav dog allerede det mig Ungdoms-Med og
Lyst til at springe op paa Bænken og fortælle Ungdoms-
men, hvad jeg just gik og nyndede paa, fordi jeg nu solde
tilbunds, at jeg meget for tidlig havde forjet over, at jeg
sagtens kom til at tage Broders-Parten af gamle Danmarks
Aro og Del, vorligt og urorligt Geds, med mig i Graven,
eftersom jeg nu mærkede, at der i den yngre Slægt var baade
Beilere og Medbeilere Hof til Mit, hvad der er smukt og
ædelt, høit og dybt, naadigt og hjerteligt, og efterhaanden
lyst og klart, og sagde de ikke Alle „Ja“, saa var jeg stobd.

See, under disse Omstændigheder faldt det mig let, eller
rettere, faldt det af sig selv, at i Morgen-Stunden, under
Opstillingen i Dre-Sund, under den delige Sallands-
Kyst, blev Rans-Bladet omtrent som det er, saa jeg ved
Forbæl kunde magelig staae op paa Bænken og læse fra
Bladet, til alle liden Morstab for Ungdommen, der med
sine egne Vane havde seet, det var intet Hereri at skrive
Danste Vers i Dre-sund, men gik ligesaa naturligt til,
som naar hver Fugl synger med sit Red i de „grønne
Lunde.“

Saaledes har jeg da paa det Jævneste betegnet, hvad
der hellig frydede mig ombord paa „Christian den Ottende“
med det „lange Danmark“, og lader nu min Dpsskrift følge,

som den findes, til Ordet mellem Skamlings-Bankerne,
som det laae mig paa Tungen, og vel betegnes derved kun
meget svagt baade hvad jeg solde og hvad jeg sagde i de
silde fem Kvarteer, Kiøbenhavn's Posten medler, jeg
skal have talt; men Meningen ser man dog strax deraf,
og Meningen med en Tale er nu engang Mit, hvad de
kan faae at see paa Papiret, som ikke selv har hørt den.
For de oymærkssomme Tilhørere, og af dem har jeg al-
drig hørt saa mange, vil her derimod være meget, som de
ved at see Tegnet, halvveis høre igien, men ogsaa fatted
Meget, baade Alvor og Gammen, der lever og deer sam-
men med det hvelige, det saglevinge Ord, som jeg aldrig
har fundet saa let, saa flyvende, saa kraft, saa forvovent og
saa lykkeligt paa mine Læber, som mellem Skamlings-
Bankerne, saa det kostede kun Doerindelse at holde op,
og kan, hvad det saa end skulde koste, hverten forglemmes
eller fortrydes!

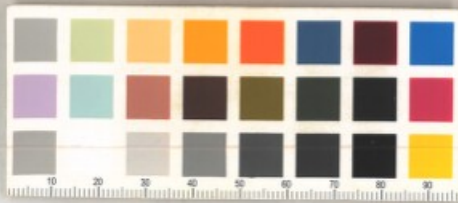
Grundtvig.

ledes, begynde Kampen anden at forsvinde, Holste-
men at dale og Hollet at indstumre, og i Kong Valde-
mars Tid var hele den glimrende Herresæd dog kun
Hollets Døds-Kamp for Ro i Graven, og alle de son-
stige Indretninger, man gjorde, for at betrygge sig
denne Gravens Ro og Stilhed, viste sig i Tidens Løb lige-
saa svage og fergiangelige som Dannevirkes Plante-
Værk og Grund-Mur, om hvis Spor man nu, hardtad
fergiæves, maa lede i Gruset. Det var derfor en hellig
Indskydelse af Holste-Kanden, af Nordens tilbage-
vendte Kamp-Kand, da En af Ederes værdige Tale-
mand, paa det gjenfødte Konge-Stævne, gav Tydskeren,
som treude med Gienferdet af Keiser Kobslæg, Svar,
som man raader i Skoven, ja, gav ham at betænke, at her
slumrer Holger Danske endnu, og slyer hoerken Jid eller
Band, naar han vaagner, leger da Himmelsgrat med Trolde
og Klaser af Gienferd, saa de glemme at spege! Ja, dette
heirøstede Døds-om Holger Danske, det skal, saa længe
Danmark staar, være uforglemmeligt, som Holste-Kandens
hære Jordvarsel, eller rettere, som det første Døds-af den
tilbagevendte Holste-Kand, trods sin bestemte Forklædning,
sindelig nok paa det kampemæssige, det fuglevingede Døds,
der er som Lørden for Trolde, som Thors-Hammeren
for alle Nordens Fiender. Og se, hvad Kamp-Kanden
bebudede, det skete best, som sagt, saa gjort, og det gientod
heit i Hændens Leir, at Holger Danske var nu staaet
op fra de Døde, og kæmpede med Levs-Mod for Moders-
Maaslet, saa Nord-Slesvigs Talemand, trods alle
Tydske Jordbud, trods Jette-Karmen af det ufalig henfoorne,

sinhelige Kæmpe Riges Gienferd, trods alt Dette og
meget andet, blev ved at tale Dansk!

Dette er et Døds, som godt som Hæregyde, ja tusind
Gange bedre end de længste og slegligste Tydske Taler,
udspaltede med Stumper og Stykker af den ugidelige
Kæmpe-Ret; Nord-Slesvigeren blev ved at tale Dansk,
det er et gyldent Døds, indgravet i Solo-Hornet, ei, for
med det at glemmes og glemmes og engang i Fremtiden, lige-
som Heimdals det gamle Guld-Horn, at graves op af
Jorden, nei, men for billedlig at betegne det forte men
syndige Omfald paa Holste-Visen, der nu uophørlig skal
lyde fra Klang-Hornet paa Konge-Stævne, fra det
ny Solo-Horn, hørmød Holste-Kanden, som Nordens
Kamp-Kand, nu skal forklare det gamle Guld-Horns dybe
Løner og alle dets gaadefulde Tegne! Ja, Nord-Slesvigeren
blev ved at tale Dansk, det skal efter Aarhundredes Forløb
være det kiæmfulte Udtag af Ederes Kampes-Historie, thi
dette lille Døds indfatter da i sig baade Kampens Størrelse
og Seiers-Kraften, thi vi veed det Alle, for et Kampen, det
vil koste, at sætte det Danske Moders-maal, denne, af
Tydskerne og Kæmpe-Retten, som er Kæmpe-Retten, til
Kæmper og Trækkende-Kaar ferdemte og fornedrede, men al-
tid dog heibarna, delige Dronning, sætte heude igien paa
sin Throne, og ligesaa sion, som Kampen er stor, vil
Seiers-Kraften være, uvisnelig, som Moders-Maal
er adødeligt, hvor Holste-Kanden seier. Dog, jeg har
navnet Kamp og jeg er gammel nok til at vide, at naar
man i vore Dage hører dette, for alle Kampes liffige, men
for alle Kryssere og Stræklinger frygtelige Døds, da tænker
man sigden eller aldrig paa Kæmpe-Retten end paa

de dødelige Baaben, som kun greides og soles og sores med Hænder, tænker selvvaanlig kun paa Haanden, fordi Aandens Kraft er Døgnen ubefindt, alle dens mangfoldige Rampe og Seire i Tidernes Lob er for Døgnen kun et Hjerne-Spind til at væve lange, stedsomme Helte-Digte af. Jeg maa ders for vel sige det høireflet og udtryffeligt, at naar jeg taler om den store Kamp, som det vil koste, for det Danske Moder-Maal, ved Danmarks Grænse-Stiel, kan have sig fra Tralle-Værken høit paa Dronning-Stolen, en Kamp, der klarlig spiller sig i Uffe hin Spages Kreds-Gang paa Eider-Holmen, hvor der var Lo om Een, ligesom nu, to Lydskere, den Eine hei, den anden plæt, om den eenlige Dansker, men hvor Danskeren dog blev ene om Seieren, da tænker jeg høiret paa „Nøder eller Regler“, thi den Tid er, Gud ske Lov! forbi, da Røver og Regle, enten med eller uden Penne, afgjorde „Lungerens Trætte“; nu skal Trættens jævnes af Lungernes selv i Holke-Munde, der, ligesom den stumme Uffe, plødselig, ved de Fremmedes Forhaandelse, faar deres Mæls igien, og, har de fordum med Glæde tjent en vægtig Raad, saar tilligemed det gamle Mæls, den gamle Magt igien, saa Lungerne, som tjende og med høireflet Forfang vriste Nordens Kamp-Raad, de saar Kamp-Kræfter ei blot til at sprænge rustne Brynner, men fremfor Alt til at fere Aandens Kamp-Sværd, det nedgravede, men atter opgravde Skrap, der løder Ravne-Galder for hele Verdens Dren, og giver Ravne-Gilde af alle sine trodsige Nedsaubere, jo stær i Høst, vedværende farne!

Men skal denne „Lungerens Trætte“ avle saadan en glimrende Seier for den Danske Tunge, med Nordens

Kampe-Raad, da er anbenbar en „Høiskole“ nødvendig, men ingen Latin'sk Høiskole, hvor man kun lærer at fordribe Fæderne-Randen og at rabbralle Moders-Maalet, nei en „Danst Høiskole“ hvor Nordens Raad, paa Moders-Maalet, og med det, herfter vindfrænkter, og vænner sig til at behandle „Lydsken“, herinde, som en høardfor, bred-suldet og sløgtig Træl, af hvem man til Hverdags-Brug, baade i Gaarden og i Marken, baade i Smedien og i Hugges-Huset, baade i Stad og Lade, baade hjemme og ude, kan have usigelig megen Nytte, men hvem man, for ei at have Stæde men Gavn af ham, fremfor Alt maa lære at lystræ, maa holde vaagent Die med og see paa Fingrene!

Dg har jeg forsaaget Eder ret, da er det ogsaa netop en saadan „Danst Høiskole“, I, af Kampes-Aandens Drift, har allerede gjort det første Skridt, Kampes-Skridtet, til at rejse, og for dermed at vinde Eder og Danmark, Nordens Raad og Menne'ske-Slagten til Lykke, derfer var det egenlig, jeg tog her til Orde, og vovede at vente Dymærksomhed for en Tale, der er i saa gammel en Stil, at Mange vel vil kalde det et fremmed Tungemaal, men som dog hidtil, høireflet den sit Lov til at lyde, altid korede i Danneværds Vise og fandt Vel til Danneværds Hjerter.

Ja, en „Danst Høiskole“, det var alt i mange Aar min sødeste Drøm, og Mangelen deraf, selv hvor Aanden giennem Aarhundreder udviste og forgyldte Byggesædet, Mangelen deraf mit bitterste Savn, fordi det er mig sølsklart, at rejser sig ikke brat en Saadan, en virkelig, aandsfuld Danst Høiskole, og staar fast, da er det, i Henseende til Folket, omfent og forgiaves, Alt høed vi har stridt og

lidt, Haldret og sunget, søgt og frevet, til Modermaalets
Kæde, thi da kryber Strømmen, som oprandt fra Hjerte-
Dybet, opredes af Rømpen-Kanden over vor Jøse, og ud-
sprang paa vor Lange, da kryber den, om et Dittil, ned i
Graven med os, ihedenfor at oversvemme Marken til Frugt-
barhed og Ørede og forplante sig i Holke-Munde fra
Slægt til Slægt.

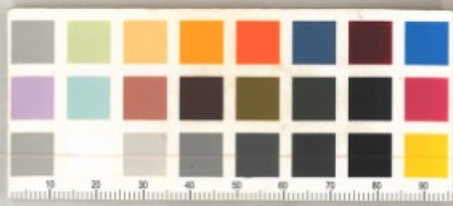
Derfor, Slesvigste Dannemænd, fuldender stand-
haftig, hvad I har kiæft begyndt! Keiser en Høifstole i
Ederes Midte, som er Slæmting-Vanten, er Danne-
mænds Forsamling her, Ederes Hæders Storsværk og gamle
Danmark værdig, en Høifstole, hvis Danskhed man,
med Heimdals Dine, kan see hundrede Mile borte, en Høi-
stole endelig, der kan hjemle sig Navn af Heimdals
Klang-Horn, der høres over al Verden! Ved det ille standse
Eder, ille skaffe Ederes Med eller formindst Ederes Storsværk,
at der i hele Danmarks Kongerige ei findes Monjer et-
ler Møge, men kommer ihu, at ligesom I fra Hedenod var
Danmarks Landeværn, saaledes var I ogsaa dets Konge-
lige Mærkes-Mænd, som gik i Spidsen og gav Løse-
net, loande ille Monjer af os, men gav os et Monjer, vi
sant, det var Lyst at efterligne!

Ja, Slesvigste Dannemænd! Ederes Ret til at
kalde Dansten eders Modermaal, og at tale det kongelig
frit, den er ille blot naturlig, den er ogsaa historisk,
ja, den er togange saa, den er folkehistorisk, thi dermed
begynder Danmarks Historie, at da Slesvigerne havde
falket Vboerne, med Friids Dan, til Hjælp mod de allerede
da paatrængende Lydsfere og (Efter Rindfontens Ord)

„Han fort med dem de Lydsfere imed,
Og slog dem alle der ned for Jød!“

da foer Seiervinderne sig i Høstbroderklub, og blev
enige om at kalde det nufælles Fæderensland „Danmarks Rige“
saa her oprandt det Danske Navn, her grundedes den
Danske Throne, her stiftedes det Danske Rige! Og
denne Ederes folkehistoriske Ret til ei blot at hedde
Danske, men til at gaar i Spidsen for alle Danne-
mænd, den er ogsaa kirkehistorisk, thi i Ederes Heli-
gkæl er jo de første Dannemænd dobtte, i Ederes He-
deby havede sig jo den første Danske Kirke, i Ederes
Midte havde jo „Nordens Apostel“ den hertelige, den
i hele Middelalderen mageløse Angar, sit Danske Sæde,
saa det er i sin Vidde, at I ogsaa stolehistorisk blive
Danstens Banner-Mestere og Mærkes-Mænd, ja, saa-
sant som I er vaagnede i Holke-Kanden, i Nordens Rømpen-
Kand, da kan og vil I ille taale, at Nogen, i hvad der er
ægte Dansk, har enten For-Spring eller For-Trin
for Eder, men giere endaa eet Rømpen-Stridt, der
godt kunde giælde for To, maa vakte vor Vundring og vil
sikkert ille savne Efterligning iblandt os!

Ja, jeg er en Sallandsfar i mange Leed, og dybt
har jeg forget dereover, at den Danske Høifstole ei ha-
vede sig først i Hjertet af Salland, i det dellige Soro,
hvor Pladsen er affluket af Hørsynet selv, hvor alle Mid-
lerne er i Døvsbedighed tilrede, og hvor altsaa kun Lysten,
eller Nødet eller Kræfterne fattes; men nu ser jeg det,
at hvor Danmarks Rige og Danmarks Kirke oprandt,
der maa ogsaa Danmarks Stole opbygges! I Kongeriget

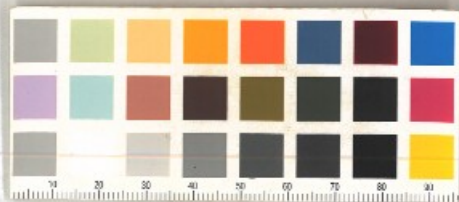

synes vi dømt til kun at efterligne hvad vi see, kun i Hertugdømmet har Danstien Mod til at ligne sig selv, saa der maa Danstien, som Halsfremmed, vinde Kongerigets Beundring, og som Halsfremmed maa vi efterligne den for vi kan taale at see, det er dog i grunden vort Eget.

Derfor, op, 3 Danske Mærkes-Mænd, Haand paa Bæret! Lad Dannebrog vaie stolt paa Høistolen, 3 grunde, som den vaiede paa Volgen blaa, endnu i Konge-Dybet, trods Havets Elefant og Englands den herste Bovehals, men som Dannebrog vil aldrig vaie mere, hvis ikke en Dansk Høistole snart lærer Folket at staa og at bruge sit Modersmaal, og med Folke-Mandens Kraft at forsøge sin naturlige Ret ikke blot til at blive ved at tale Dansk, men at tiltales, at raadspørges, at høres og at soies, at fryes og ledes paa Dansk, saa de Fremmede, efter Ordspørg, maa stille Fingeren i Jorden og lugte hvor de er, lære at synge med de Fugle, de er iblandt, eller lære at tie, Skil følge eller Vand sty! Og Alt hvad jeg, som gennem en Menneske-Alder med Tid har arbejdet mig ind i det Danske Moders-Maal, og i den Nordiske Kampes-Mands Villed-Sprog og Tankes-Gang, Alt hvad jeg kan bidrage til, at Ederes Danske Høistole kan blive en „Mimers-Drønd“, hvortil Konger ride, for at søge Raad, det skal være uspart; thi for min Person har jeg intet Dulle mere i denne Verden, saa jeg ønsker kun at leve lidt endnu, for ikke at tage med mig i Graven hvad der gav mig Die for Menneske-Livet og Verdens Løb, gav mig Magt over Modersmaalet, og gav mig baade Mod og Kraft til, naar det gjaldt, at trods af Verden, med de jævne, gammel-danske Ord: heller dee med

Veren end leve med Stam, og for dog lade sig slaae, end krybe i en Mandens Skind, om det saa var den Romerske Keisers!

Lidt viser Willien, siger Danstien for et gammelt Ord, og for at vise Willien, den gode Willie, der, ogsaa efter Ordspørg, drager et stort Læs, derfor som jeg hid, derfor tog jeg Ordet i Ederes Kreds, derfor har jeg ogsaa gjort en lille Bise om En af Ederes store Landmænd og Danske Mærkes-Mænd i forudt Tid, som jeg vil bede Eder synge med mig, men, i den Tid, da alt Dansk var nær ved at glemmes, ikke blot hos Eder, men selv hos os, midt i Kongeriget, da glemtes ogsaa han, glemtes ogsaa den herlige Slesvigske Helt, som Bisen er om, derfor maa jeg først sige Eder, hvem han var og hvad han gjorde, som er værdt at ihusomme, saalænge Danmark slaaer, ja, saalænge Trostid og Manddom agtes Hæder og Være værd, og som vist heller aldrig mere skal glemmes hos Eder! Hans Navn var Folke, og han levede i den samme gamle Kong Vermunds Dage, som 3 vel har hørt, blev forhaaet af Tydsfjerne og havde nær overladt dem hele Danmarks Rige, fordi hans eneste Son, Uffe hin Spage, vel var kempesveren, stor og for, men var stum og maalles fra Darnsbeen, men 3 har vel ogsaa hørt, at Kong Vermund sit Mod igjen, da hans Son sit Males, og havde stor Glæde af ham paa sine gamle Dage, da Uffe bestod den store Tvefamp med tvende Tydsfjerne og fælte dem begge. See, i denne Kong Vermunds Tid stredte det engang, at der kom Fremmede til Slesvig, som vel havde sin egen Jarl eller Hertug, men herde dog til Jylland og det Danske Kongerige, saa Banner-Mestren Folke sei affled til

Norre-Jylland, til Jellinge-Gaard, hvor den Danske Kong Bermund holdt Hof, for at melde Feiden, og bede om Hjælp. Der hørtes da Folke ind for Kongen, da han sad over Berde og ryggede sit Vrindt saa smidt og dog saa mandeligt, at han kjos ei det mindste Varn, men frydede hjerterlig Kampen, og fremfor Alt den gamle Danner-Konge, hvem han ønskede til Lykke med den herlige Hængst af Danmarks Hieuder, som dumdriftig havde hjemsegt Landet ved Skamlings-Banke, og var saaledes selv lobet lige i Hælden, og var vedfens, hjer og Een. . . . Det Ord faldt i god Jord, thi det huede Danner-Kongen saa godt, at han bad Folke sidde hoes og tage til sig af Retterne, hvad Dagen berde til, og da Folke havde alt for meget Hastværk til at lade Hvile falde paa sig, da skankede Kongen med egen Haand sit Guld-Bæger fuldt af Vin og raede Folke med det Ord: de er velkomne som bare godt Quidskab, og bedre bar ingen Kampen under Solen sin Konge Hæde-Pud, sil at med Vren og sil Bægeret i Varmen som en Vonne-Saer! Folke drak og Vinen smagde ham saa godt af Kongens Bæger, at han opløstede sin Haand og gjorde ei bedre Kampen-Leste, end der var længe hørt i Norden ved noget Brage-Bæger, thi det lod som saa: for jeg sil komme Marken for Danmarks Hieuder, for sil jeg tomme dette Guld-Bæger saa bredfuldt af mit eget Blod, som det var nys af Vin! Som sagt, saa gjort, Kampene medtes paa det hoesse Konge-Stavne, hvor man stillede Hugg, som vrede Kvinder sisse Død, saa det Ene kunde ei bie det andet, de Danske vandt, Hieuden flygtede til alle Sider, og da Kongen red over Val-Madsen, da saae han Folke sidde lært paa Tæ, men med saa høit et Kampen-Mod, at han tomde glædelig Guld-

Bægeret, fuldt af sit eget Blod. Da holdt Kongen stille og sagde: see en Kampen, tro som Guld! saa tomme Dannermand Gaver!

Der lobet meget Sand til Straande, siger Dedsproget, mens Mølleren seer, og der er lobet endnu langt mere, mens Holger Danske see, men nu, da han er vaagnet, nu sil der ille lobe mere, for alle Dannermand opløstede deres Stemme og syngte en Vise til Folkets Hjalpsomme, og gior, ved hans levende Minde, det Kampen-Leste, at for de indremmer Hieuden et Straas-Brød af Marken, for sil de giorer som Folke, og tomme hjer sit Bæger af det varme Hjerter-Blod, der rinder endnu i hjer ægte Dannermands Karer fra Dre-Sund til Dannervirke! Det hjer Himlen og lade det lykkes til Hædrens Nær og Danmarks Gaavn, siarke os Alle Raad og Kraft, som Vin i Guld-Bæger, til glædelig at bringe det med Vren ældgamle, velsigende Fæderne land ethøert Offer, blodigt eller ublodigt, som detes Hæsse af Hieude-Vold, detes vorende Velstand og vorende Glænde utkræver!

Da sil ogsaa denne vor Hjerfæmning paa Skamlings-Banken, ogsaa dette vort ærlige Kampen-Leste mindes efter Karhænderens Hjerles, og dremmes i langt bedre Taler, besynges i langt bedre Viser og med langt klarere Stemmer, end de, der nu lyde i Sky, fra det Danske Hjerbroder-Lag, det ælste og ærværdigste, det troeste og det livslystige Hjerbroder-Lag under Solen!

